> రోమ్ నగరంలో రోమన్లలాగా బతకడానికి వలస వచ్చినవాళ్లకి
> వాళ్ల అస్తిత్వం ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అడ్డుపడక తప్పదు.
> దాన్ని అధిగమించడానికి కొంత ఎరుక అవసరం.

తాడికొండ కె. శివకుమార శర్మ

9

స్వల్పజ్ఞుడు

'సహస్ర శీర్షా పురుషః సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్!' అంటుంది వేదం.

'ఎంతమాత్రమున ఎవ్వరు తలచిన అంతమాత్రమే నీవు,' అన్నాడు అన్నమయ్య.

'ఎవరని నిర్ణయించిరిరా, నిన్నెట్లారాధించిరిరా?' అనడిగాడు త్యాగరాజు.

చర్చిలో లైన్‌లో నిల్చొని ఆ ముగ్గురూ ఏమన్నారో మురళి గుర్తు చేసుకోవడానికి కారణం అతని చేతిలో వున్న ఎనిమిది పేజీల ప్రోగ్రాం.

ఆ ప్రోగ్రాం అతణ్ణక్కడికి రప్పించిన అతని పక్కింటి- టెక్నికల్‌గా చెప్పాలంటే ఇప్పుడు నటాషా పక్కింటి- డేవిడ్‌ది. అంటే, చెయ్యి పట్టుకునో, ముక్కుకి తాడేసో, ప్రలోభపెట్టో డేవిడ్ మురళిని లాక్కొచ్చాడని కాదు. 'ఎప్పుడో, ఎక్కడో తెలుసుకుని వచ్చి నిన్ను నువ్వు గౌరవించుకో' అని మాటలతో కాకుండా మురళి మనసులోకి తంతిని పంపి. అంతే!

వేదాలు తండ్రి గొంతులో ఘోషిస్తున్నా, త్యాగరాజు కీర్తనలు అక్కయ్య గొంతులో వెలువడుతున్నా, అన్నమయ్య కీర్తనలు 'జో అచ్యుతానంద'తో మొదలుపెట్టి చిన్నప్పుడు ఉయ్యాలలూపిన తల్లి గొంతులో వినబడుతున్నా వాటిని పట్టించుకోవాలని అయిదేళ్ల క్రితం దాకా మురళికి ఏమాత్రం అనిపించనూలేదు, అవకాశమూ రాలేదు కూడా. అదే, నటాషా 'వుయ్ నీడ్ టు సెపరేట్!' అనేదాకా. ఇరవయ్యేళ్ల సాహచర్యం విధించిన అయిదేళ్ల ఎడబాటుకు పునాదులేసింది.

"వేర్ విల్ యూ లివ్?" అనడిగాడు మురళి.

"రైట్ హియర్. యూ నీడ్ టు గెటవుట్!" అన్నది ఆ 'యూ'ని వత్తి పలుకుతూ.

అమెరికాలో ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మురళికేగాక ఏ మగాడికయినాగానీ 'నా యిల్లు, నా సంపాదన!' అనగలిగే అవకాశాలు తక్కువ. పైగా, నటాషా ఏమీ సంపాదించకుండా వూర్కెనే కుర్చోలేదు. ఆమె కాలక్షేపానికి మొదలుపెట్టిన రియాల్టర్ వుద్యోగం రియల్

ఎస్టేట్ బూమ్‌లో డాలర్ల వర్షాన్ని కురిపించింది. ఇప్పుడంత రాబడి లేకపోయినా ఒక ఇంటిని అమ్మితే చాలు- అయిదంకెల్లో కమిషన్ వస్తుంది. దానికి తోడు పిల్లలు శ్యామ్‌కీ, కాత్యాకీ వుండడానికి విశాలమయిన చోటు అక్కడే దొరుకుతుంది; తగిన చోటు కూడా అదే. ఇప్పుడా ఇద్దరూ కూడా సెలవులకి తప్ప ఆ యింటికి రారు, అది వేరే సంగతి. ఈ పరిస్థితులతన్ని రామయ్య వైపు తోశాయి.

ఈ రామయ్యకి చేతిలో కోదండం లేదుగానీ వేదాన్నీ, ఆ వాగ్గేయకారులనీ పట్టించుకునే అవకాశాన్ని మాత్రం తాళ్లతో కట్టిపడేసి మురళి ముందు హాజరుపరచే శక్తి వుంది. మురళిని కట్టిపడేసి వేదం ముందూ, వాగ్గేయకారుల అసమాన ప్రతిభల ముందూ హాజరు పరచగల శక్తి వుందన్నా తప్పులేదు. భక్తి ఎక్కువైందని రామయ్యని బయటికిగ్గెంటింది అతని భార్య. అమెరికాలో బొట్టు పెట్టుకుని ఆఫీసుకొస్తాడని చెప్ప గానే రామయ్య ఎవరికైనా ఇట్టే అర్థమయిపోతాడు. ఇద్దరూ ఒక చిన్న అపార్ట్‌మెంట్‌లో సర్దుకోవడానికేగాక ఒకే కార్‌లో రోజూ కలిసి ఆఫీసుకు వెళ్లిరావడానికి వీలయ్యింది. వేరేగా వున్నా ఇంటి ఖర్చూ, పిల్లల ఖర్చూ, వాళ్ల అవసరాలూ భరించాలి గనుక వాళ్ల రెండు కార్లు కాస్తా 'అతని' రెండు కాళ్ల బండీగా మారడంతో మురళికి కారు అవసరం ఎంతో వుంది. రెంటికీ కలిపి అతను చెల్లించవలసిన ధర, రామయ్య కార్లో కూర్చు న్నంతసేపూ ఆడియోలో మాత్రమే కాక, అపార్ట్‌మెంట్‌లో వున్నంతసేపూ టీవీలో వీడియోలో కూడా భక్తి చానెల్లో ప్రవచనాలు వినడం. టీవీ కూడా రామయ్యదే మరి.

మురళి అలా చర్చి లైన్‌లో నిల్చోవడానికి దాదాపు రెండు గంటల ముందు-

భుజంమీద చెయ్యిపడితే ఆశ్చర్యపోతూ చూసి, "హాయ్ కాత్యా!" అన్నాడు మురళి.

"స్టాప్ కాలింగ్ మి బై దిస్ ఫన్నీ నేమ్. ఓకే, డాడ్? మై నేమ్ ఈజ్ కాట్యా!" కోపంగా అన్నది అతని పక్కన కూర్చుంటూ. చుట్టూరా చాలామంది వున్నారని గమనించి చెవిలో మెల్లిగానే అన్నది.

నటాషా అతణ్ణి ఇంట్లోంచి వెళ్లగొట్టినప్పటినించీ శామ్యూల్ని శామ్ అనిగాక శ్యామ్ అనీ, కాట్యాని కాత్యా అనీ అనడం మొదలుపెట్టాడు. మురళి గొంతులో ఆ పిలుపు వినడానికి శామ్ అవకాశమివ్వలేదుగానీ, అప్పుడప్పుడూ కాట్యాని కలిసి నప్పుడు మురళి అలా పిలవడం, తనకు నచ్చడంలేదని కాట్యా చెప్పడం జరుగుతూనే వున్నాయి.

"సీ, కాత్యా ఈజ్ షార్ట్ ఫర్ కాత్యాయని. అలాగే శామ్ కంటే, శ్యామ్ అనడం నాకు బావుంటుంది. థింక్ ఆఫిట్ యాజె నిక్‌నేమ్," మురళి జవాబిచ్చాడు.

"ఎన్ని వందలసార్లో చెప్పావ్. వుయ్ డోంట్ లైకిట్, ఓకే? చిన్నప్పటినించీ అల వాటు చెయ్యాల్సింది!" అన్నది కాత్యా కోపంగా చూస్తూ.

'ఇది కాబట్టి ఇంకా నా పక్కనే కూర్చుంది. శ్యామ్ అయితే ఈపాటికి విసురుగా లేచి వెళ్లిపోయేవాడు,' అనుకుని మురళి నిట్టూర్చి చుట్టూ కలయజూశాడు. అతననుకున్నట్టుగానే దూరంగా నటాషా, శ్యామ్ కనిపించారు. 'ఇండియాలో అయితే మా నలుగురిదీ మంచి రంగనే అనేవాళ్లు- నటాషాది నాకంటే కొంచెం తక్కువ రంగే అయినాగానీ. ఇక్కడ మాత్రం, తెల్ల కలువల మధ్యలో నల్ల కలువలం నలుగురం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నాం, అనుకున్నాడతను.

కమల్‌హాసన్ 'మరోచరిత్ర'లో చెప్పిన నల్లపొణ్ణు నటాషా.

"అక్కడ వున్న అమ్మాయినే చేసుకోవాలంటే 'అమెరికా అమ్మాయి' సినిమాలో లాగా తెల్లపిల్ల దొరకలేదట్రా?" అనడిగారు మురళి బాగోగులు కోరుకుంటున్నామన్న అతి దగ్గర బంధువులు కూడా. అప్పటికే అతని అక్కయ్యకి పెళ్లవడం, ఆమెకి పిల్లలు కూడా పుట్టడం వాళ్ల అదృష్టమనుకున్నారు అతని తల్లిదండ్రులు.

సిరి తా వచ్చిన వచ్చును, సరసంబుగ నారికేళ సలిలము భంగిన్- అన్న లైన్లు గుర్తుకొస్తయ్ నటాషా తన జీవితంలో ప్రవేశించడం గూర్చి మురళి ఆలోచించి నప్పుడల్లా. ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు నేర్చుకున్న పద్యం. ఇలాంటి పద్యాలని అతని మెదడు లోంచి తవ్వి బయటికి తీసినవి రామయ్య వల్ల చెవిలో పడిన ప్రవచనాలు. నటాషా అతణ్ణి వెళ్లగొట్టిన మొదట్లో అవి అతనికి కొద్దిగా శాంతినిచ్చాయ్.

వింటున్న కొద్దీ వేదాంతం, తత్త్వం, భక్తీ అన్నీ కలగలిపి వుంటాయ్ ఈ ప్రవచ నాల్లోనని మురళికి త్వరగానే అర్థమయింది. తత్త్వశాస్త్రం అంటే ఫిలాసఫీ కదా! నటాషా మేజర్ అదే. కాలేజీలో వున్నప్పుడు మురళి తత్త్వాన్ని పట్టించుకోవాలని నటాషా మొదట్లో ఏమాత్రం అనుకోలేదు. మురళి రూమ్మేట్ అఫ్తాబ్ గర్ల్‌ఫ్రెండ్‌కి ఫ్రెండ్. ఆ యిద్దరు అమ్మాయిలూ కలిసే తిరుగుతూండేవాళ్లు సాధారణంగా. నటాషా బాయ్ ఫ్రెండ్ బాస్కెట్‌బాల్‌తో ఎప్పుడూ బిజీగా వుండడంతో మురళిని ఇంకో మగాడిగా గుర్తించి, నటాషాకి బోర్ కొట్టకుండా తమతో సినిమాలకీ, కాన్సర్ట్స్‌కీ తీసుకెళ్లేవాళ్లు ఆ ముగ్గురూ. గర్ల్స్‌ని గర్ల్‌ఫ్రెండ్‌గా మార్చుకోవాలంటే వాళ్లతోబాటు డాన్స్‌లకీ, కాన్సర్ట్ లకీ వెళ్లాలి అని తారకమంత్రాన్నుపదేశించాడు అఫ్తాబ్.

"మరి స్పోర్ట్స్‌కి టైమ్ ఎప్పుడు దొరుకుతుంది? వాళ్లు వాటికి రారు కదా!" అనడిగాడు మురళి.

"ఈ డాన్సులు, కాన్సర్టులు పెళ్లయేదాకానే!" జవాబిచ్చాడు అఫ్తాబ్ కన్నుగొట్టి.

కన్ను మీద ఎవరో కొట్టారని స్పష్టంగా కనిపిస్తుండగా మురళి అపార్ట్‌మెంట్‌కి వచ్చి, ప్రైవసీ కోసం నటాషా అతని బెడ్రూంలోకి వచ్చిందొకసారి. అపార్ట్‌మెంట్‌లో అతను తప్ప ఎవరూ లేరు ఆ సమయంలో. కంటికి అడ్డంగా పెట్టుకొచ్చిన కర్చీఫ్‌ని లోపలికొచ్చిన తరువాతగానీ తొలగించలేదు. ఎందుకలా అయిందని అతను అడగ్గానే ఏడ్చేసింది. బాయ్‌ఫ్రెండ్ కొట్టాడంది. పోలీస్ కంప్లైంట్ ఇవ్వమన్నాడు. వాడు కాలేజీకి బాస్కెట్ బాల్ ఆడతాడు గనుక తనని పట్టించుకునే వాళ్లుండరంది. ఆమెని అక్కడే కూర్చోబెట్టి మురళి లెంటిల్ సూప్‌లో ఉల్లిపాయలు, టమోటాలూ వేసి, గరం మసాలాని కొంచెం చిలకరించి, రెఫ్రిజిరేటర్ లోంచి నాన్‌ని తీసి వేడిచేసి పట్టుకెళ్లి చ్చాడు. నటాషా మౌనంగానే తిన్నది. స్థిమితపడ్డ తరువాత తన అపార్ట్‌మెంట్‌కి వెళ్లింది.

"యూ ఆర్ వెరీ నైస్. నీ పొజిషన్‌లో వేరెవరయినా వుండుంటే ఎడ్వాంటేజ్ తీసుకునుండేవాళ్లు," అన్నది తరువాత కొన్నాళ్లకి కలిసినప్పుడు. అర్థం కాలేదని చెబుతున్న అతని మొహాన్ని చూసి, "అదే, ఓదార్చడం కోసం కావలించుకుని," అని నవ్వింది.

'జంగిల్ బుక్' సినిమాలో చివర్లో మౌగ్లీని ఓరగా చూస్తూ బిందెని పడేసిన అమ్మాయి వెనుక మౌగ్లీ పరుగెత్తడాన్ని చూసి బేర్ భల్లూ, 'షి డిడిట్ ఆన్ పర్పస్!' అంటుంది బఘీరాతో. నటాషా నవ్వుకి పర్పస్ అదే అయుంటే మాత్రం మురళికి చాలా నచ్చింది. అది, అతణ్ణి కావాలనుకునే వాళ్లు ఈ ప్లానెట్ మీదున్నారనడానికి ప్రూఫ్ మరి!

తరువాత డేటింగ్ పీరియడ్‌లో, హిందూయిజం అంటే ఏమిటనడిగింది నటాషా.

"ఫిలాసఫీ చదువుతున్నావు, ఆ మాత్రం తెలియదా?" అని జోకేశాడు ఆమె చేతిని పట్టుకుని ప్రేమగా వంగి ముద్దుపెట్టుకుంటూ, తెల్లమొహాన్ని ఆమె చేతికి మాత్రమే కనపడేలా జాగ్రత్తపడుతూ.

"ఎమర్సనూ, వాల్ట్ విట్‌మనూ, హెన్రీ డేవిడ్ థొరోలు దాన్ని బయటినించీ స్టడీ చేశారు. నువ్వు ప్రాక్టీసింగ్ హిందూవి కదా అని అడిగాను," అని నటాషా జవాబి చ్చింది.

అలాంటి దాటెయ్యడాలు చాలా గుర్తుండడం వల్ల కావచ్చు, "నువు మాట మార్చడంలో ఎక్స్‌పర్ట్‌వి. ఈసారి మాత్రం కుదరనివ్వను. వాట్స్ యువర్ ప్రాబ్లమ్?" అని మురళిని నిలదీసింది దాదాపు అయిదేళ్ల క్రితం- శామ్ కాలేజీకి అప్లై చెయ్య కుండా ఏదో బ్యాండ్ గ్రూప్‌లో చేరి తిరుగుతానంటే మురళి, 'కుదరదు, కాలేజీలో చేరాల్సిందే!' నని పట్టుబట్టినప్పుడు.

శామ్ మొండికేశాడు. నటాషా సర్ది చెప్పడానికి ప్రయత్నించింది- పోనీ ఒక ఏడాది అలా చెయ్యనిద్దామని. చదువుకి ఏడాదిపాటు బ్రేక్ వస్తే ఇంక మళ్లీ పుస్తకం పట్టుకోవడం కష్టమన్నాడు మురళి.

“కాలేజీలో చేరి ఏడాదిపాటు అన్ని సబ్జెక్ట్స్‌లోనూ ఫెయిలయితే బావుంటుందా?” తండ్రిమీద కచ్చతోనే అలా చేస్తాననేలా వార్నింగ్‌నిస్తూ అడిగాడు శామ్.

మురళికి కోపమొచ్చి, “నామీద అంత కోపమున్నదన్నమాట!” అన్నాడు.

“కాదు. లవ్! నీచేత ముప్పైవేల డాలర్లు తగలబెట్టించడం ఇష్టం లేక!” శామ్ జవాబిచ్చాడు.

“లుక్, వై డోంట్ యు లెట్ హిమ్ లెర్న్ హిజ్ లెసన్? యూ మే బి రైట్. బట్ హి నీడ్స్ హిజ్ ఛాన్స్!” అన్నది నటాషా.

“హిజ్ ఛాన్స్ టు బి ఎ బెగ్గర్!” అన్నాడు మురళి కోపంగా.

“సైన్స్, టెక్నాలజీ, ఇంజనీరింగ్, మేథమేటిక్స్ అన్నింటినీ కలిపి STEM ప్రోగ్రాంకే భవిష్యత్తు మొర్రో అని పాలిటీషియన్లు కూడా మొత్తుకుంటుంటే మాలో మ్యూజిక్ జీన్స్ వున్నాయంటూ వాణ్ణి మ్యూజిక్‌లో దింపీ, లుక్! హౌ క్విక్లీ హి మూవ్స్ అంటూ బాస్కెట్ బాల్ మీద ప్రతీ సాయంత్రమూ వీకెండ్‌లోని ప్రతీ గంటా ఆ కోర్ట్‌లో గడిపినా అడ్డం చెప్పకుండానూ, వాణ్ణి చదువుకి దూరం చేశావ్! ఇప్పుడనుకుని ప్రయోజనమేముంది?” మురళి అగ్నిమీద ఆజ్యం పోశాడు.

“యూ రేసిస్ట్ పిగ్!” అన్నది నటాషా ముక్కుపుటాలదురుతుండగా, రెండు చేతులనీ నడుంమీద ఆనించి నిలబడి. “నువ్వింత స్టీరియోటైప్ చేస్తావనుకోలేదు!” అని మాటల కోసం తడుముకుంటూ, అంతలోనే తేరుకుని, “ కర్నటాక మ్యూజిక్ కూడా పాడాడు, అది మర్చిపోయావ్!” అన్నది. (కర్ణాటక కాస్తా ఆమె నోట్లో అలా పలుకుతుంది!)

నిజమే. ఏటా గుళ్లల్లో త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవాల్లో తెలుగు పదాలని స్పష్టంగా పలుకుతూ పాడే నల్ల పిల్లవాడు వాళ్ల చుట్టుపక్కల వున్నది శామ్ ఒక్కడే! అతి సన్నని రింగులు తిరిగే వాడి జుట్టుని చూసి నటాషా జీన్స్ వచ్చెయ్యని చెప్పడం అతి తేలిక. అందుకే, ‘ఒక ఏడాది క్లీవ్‌లాండ్‌లో జరిగిన ఆ ఆరాధనోత్సవాల్లో వీడు ప్రైమ్ ఎగ్జిబిట్,’ అనుకున్నాడు మురళి.

“సో వాట్? మీవాళ్లల్లో ఎంతమందికి కాలేజీ డిగ్రీలున్నయ్? ఇప్పుడు వీడు కూడా వాళ్లల్లో ఒకడవుతాడు. ఇంకో రెండేళ్లకి కాట్యా!” మురళి రిటార్ట్ చేశాడు.

నటాషా అన్నదమ్ముల్లో, అక్కచెల్లెళ్లల్లో ఎవరికయినా కాలేజీ డిగ్రీల మాట అటుంచి, హైస్కూల్ డిప్లొమాలు కూడా లేవు. బ్యూటీ పార్లర్ నడిపేవాళ్లొకళ్లు,

హెయిర్ కటింగ్ సెలూన్లని నడిపేవాళ్లిద్దరూ, టాక్సీ డ్రైవర్లిద్దరు. 'ప్రెసిడెంట్ కాండిడేట్లూ, పాలిటీషియన్లూ ఆకాశాని కెత్తేసే స్మాల్ బిజినెస్లంటే వీళ్లు నడిపేవే!' రాజకీయ నాయకుల ప్రసంగాలు విన్నాప్పుడల్లా మురళి మండిపడుతూంటాడు.

"వాళ్లు నీమీద ఆధారపడుతున్నారా?" నటాషా కోపంగా అడిగింది.

"లేదు. కానీ, హరికేన్ కట్రినా వచ్చినప్పుడేమయిందో మర్చిపోయావా?" మురళి తీవ్రంగానే జవాబిచ్చాడు.

నటాషా కుటుంబ సభ్యులందరూ న్యూ ఆర్లీన్స్‌లో రాబడి తక్కువ అయిన వాళ్లుండే లోతట్టు ప్రాంతాల్లో ఉండేవాళ్లు. ఆ హరికేన్ మూలంగా ఇళ్లన్నీ మునిగిపోయి ఫుట్‌బాల్ స్టేడియంలో తలదాల్చుకుని, హీనాతిహీనమైన పరిస్థితుల్లో పదిరోజులకి పైగా గడిపి, తరువాత మురళి-నటాషాల యింటికొచ్చి రెణ్ణెల్లకి పైగా వున్నారు. వాళ్లకి స్కిల్స్ పెద్దగా లేకపోవడంవల్ల కొన్నేళ్లు కష్టపడాల్సొచ్చింది కొద్దిగానయినా నిలదొక్కుకోవడానికి.

హఠాత్తుగా నటాషా బుర్రలో లైట్ వెలిగినట్లుంది, "నిన్నెప్పుడూ అడగలేదు. వాట్ డు యు థింక్ ఆఫ్ మై డిగ్రీ?" అనడిగింది.

ఆ గుగ్లీని జాగ్రత్తగా ఆడుతూ, "యు ఆర్ స్మార్ట్. దట్స్ ఎ గ్రేట్ డిగ్రీ!" మురళి జవాబిచ్చాడు.

"తప్పించుకోవాలని చూడకు!" కోపంగా అన్నది.

"ఇంకేమని జవాబు చెప్పమంటావ్? నువ్వు తెలివితేటలు లేనిదానివనీ, నీ డిగ్రీ ఎందుకూ పనికిరాదనీ చెప్పమంటావా?" వజ్రాన్ని వజ్రంతోనే కొయ్యాలన్నది ఆ క్షణాన అతని అభిప్రాయం కాదుగానీ, కొడుకు భవిష్యత్తుని గూర్చిన ఆందోళన అతన్నలా ప్రేరేపించింది.

"నువు మాట మార్చడంలో ఎక్స్‌పర్ట్‌వి. ఈసారి మాత్రం కుదరనివ్వను. వాట్స్ యువర్ ప్రాబ్లమ్?" వెనక్కి తగ్గడానికి సిద్ధంగా లేనని ప్రకటిస్తూ నటాషా అతణ్ణి నిలదీసింది.

"ఇట్స్ నాట్ మై ప్రాబ్లమ్. అమెరికా డబ్బున్న దేశమేగానీ ప్రజల్లోనే తెలివితేటలు లోపిస్తున్నాయని ఋజువవుతోంది. లేకపోతే, ఇంజనీరింగ్, ఫిలాసఫీ డిగ్రీలు రెండింటికీ ఒకే ట్యూషన్ ఫీజా? ఇండియాలోనే నయం. బి.ఎ., బి.కామ్ డిగ్రీలు ఎందుకూ పనికిరావని అందరికీ తెలుసు గనక వాటికి తక్కువ ట్యూషన్ ఫీజులని కడుతూంటారు. అంతెందుకు? నీ డిగ్రీకి కాస్ట్-బెనిఫిట్ ఎనాలిసిస్ చెయ్యి. నువ్వు ఖర్చు పెట్టినదెంత? నువ్వు సంపాదిస్తున్నదెంత? నువ్వు చదువు కోసం చేసిన అప్పుని మొన్నీమధ్యదాకా తీరుస్తూనే వున్నావు కదా!" మురళి తీవ్రంగానే అడిగాడు.

“అంటే సంపాదించేలా చెయ్యగలిగేదే చదువా?” నటాషా అంతకన్న తీవ్రంగా ప్రశ్నించింది.

“కోటి విద్యలు కూటికొరకే! అని తెలుగులో ఒక సామెత ఉంది. ఇట్స్ ఎలిమెంటరీ మై డియర్ వాట్సన్!” వ్యంగ్యంగా అన్నాడు.

“నేను సంపాదిస్తూనే వున్నాను గదా!” నటాషాకు తనలో లోపమెక్కడ వున్నదో అర్థంకాక అడిగింది.

“నీ వుద్యోగానికి ఆ డిగ్రీ అవసరమా? నీతోటి రియాల్టర్లల్లో మాస్టర్స్ డిగ్రీల మాట అటుంచి ఎంతమందికి బాచెలర్స్ డిగ్రీలున్నయ్? అధిక శాతం హైస్కూల్‌తో ఆపేసిన వాళ్లే గదా!”

“ఆ చదువు నాకిచ్చిన నాలెడ్జ్‌కి నువ్వు కట్టే ఖరీదు ఇదన్నమాట!”

“నువ్వే ఆలోచించు, గత అయిదేళ్లల్లో రియల్ ఎస్టేట్ బూమ్ రాకపోయుంటే నీ ఆదాయమెంతుండేదో! అదే ఇంజనీరింగ్ చదివి ఎంబీయే చేశావనుకో, నీ తెలివి తేటలకీ, డిగ్రీలకీ మైనారిటీ స్టేటస్‌ని జత కలిపి ఈనాడు ఓ కంపెనీకి సి.ఈ.వో. కూడా అయ్యుండేదానివి.”

“అంటే నా విలువని నా ఆదాయంతోనూ, నా మైనారిటీ స్టేటస్‌తోనూ ముడేస్తున్నావన్నమాట!” ముక్కుపుటాలదురుతుండగా అన్నది.

“పొరబడుతున్నావు. స్వంత నాలెడ్జిని పెంపొందించుకోవడానికిగానీ, ఆత్మా నందం కోసం జ్ఞానాన్ని సంపాదించుకోవడానికిగానీ పెట్టే ఖర్చుకి సమాజం విలువ నివ్వదని గుర్తుచేస్తున్నాను. పొట్టపోసుకోవడానికి ముందర ఒక విద్య కావాలంటు న్నాను. సమాజం నీ మైనారిటీ స్టేటస్‌కి విలువనిస్తానంటే ఎందుకు తీసుకోకూడ దంటున్నాను,” మురళి, తను చాలా లాజిక్‌గానే జవాబిచ్చాననుకున్నాడు.

ఆ తరువాత ఏవో అరుపులూ, కేకలూ, ఏడుపులూ, తలుపులు గట్టిగా ముయ్యడాల మధ్య ఇంకేం సంభాషణ జరిగిందో మురళికి అంతగా గుర్తులేదు. కానీ, కాలేజీలో మ్యూజిక్ డిగ్రీ ప్రోగ్రాంలో చేరి డాన్స్‌తో కలిపి డబుల్ మేజర్ చేస్తూ కూడా కాట్యా ఇవాళ అతని పక్కన కూర్చున్నదంటే, అప్పుడు అతనికీ, నటాషాకీ మధ్య జరిగిన వాగ్యుద్ధాన్ని కాట్యా ప్రత్యక్షంగా చూడకపోవడం వల్లనే. చూశాడు గనుకనే శామ్ తండ్రినిప్పటికీ శత్రువుగానే పరిగణిస్తాడు. అందుకనే అప్పట్నించీ తండ్రితో మాట్లాడ్డం మానేశాడు. శామ్ తీసుకున్న ఒక ఏడాది బ్రేక్ కాస్తా చదువులో ఆ బ్రేక్ పర్మనెంట్ అవుతుందనే మురళి నమ్మకాన్ని బలపరుస్తూ అసలు కాలేజీ మొహం చూడకుండా వుండడంలోకి మారింది. నాలుగేళ్ల బట్టీ న్యూయార్క్‌లోనే చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ గడుపుతున్నాడు. బ్యాండ్‌తో కలిసి ఇచ్చే

ప్రోగ్రాములు ఫేస్‌బుక్‌లో పెడుతూంటాడు. గుడ్డిలో మెల్ల - మురళి ఫ్రెండ్ రిక్వెస్ట్‌ని శామ్ యాక్సెప్ట్ చేశాడు. ఈ మధ్య శామ్ పాటలకి మురళి లైక్లు కొడుతున్నాడుగానీ, అలా చేస్తున్న వందలమందిలో తనని ప్రత్యేకంగా పట్టించుకోవడం కష్టమని మురళి నమ్మకం. వాడొక సీడీని త్వరలోనే రిలీజ్ చెయ్యబోతున్నట్లుగా కూడా ఫేస్‌బుక్ ద్వారానే మురళికి తెలిసింది.

ఇప్పటికీ మురళికి, తను అన్నదాంట్లో తప్పేమీ కనిపించదు. నల్లజాతి వాళ్లే కాక ఇండియా నుంచీ, చైనా నుంచీ, సౌత్ అమెరికా దేశాల నుంచీ వచ్చి అమెరికాలో సెటిలయిన వాళ్లు కూడా 'మేం మైనారిటీలం' అంటూ కంపెనీలని పెట్టి, ఆఖరుకి తెల్లవాళ్లు కూడా భార్యలని సీ.ఈ.వో.లుగా చూపించి గవర్నమెంటు కాంట్రాక్టులని తెచ్చుకొంటుంటే, నటాషా తన ఆలోచనల్లని ఎందుకంత అఫెన్సివ్‌గా తీసుకున్నదో మురళికి ఇప్పటికీ అర్థం కాదు.

❖

గొంతు తగ్గించి జరుపుతున్న సంభాషణలు కూడా ఠక్కున ఆగిపోవడంతో మురళి కళ్లు తెరిచి చూశాడు. వాళ్లకి కుడిపక్కగా రెండు బెంచీల వరుసల మధ్యలోంచి డేవిడ్ భార్యా, పిల్లలూ, పాస్టర్ వెనుకగా నడుస్తూ స్టేజీ వైపుకు నడిచి వెళ్లి ముందు వరుసలో కూర్చున్నారు.

మురళికి అప్పుడు గుర్తొచ్చింది- అతనికే గాక, శ్యామ్‌కీ, కాత్యాకీ కూడా చర్చికి వెళ్లడం అలవాటు లేదని. చదివిన ఫిలాసఫీని వంటబట్టించుకుని, నటాషా చర్చికి వెళ్లడాన్ని పెళ్లిళ్లకి మాత్రం పరిమితం చేసింది. తీరికున్నప్పుడల్లా ఫ్రెడరిక్ డగ్లస్, మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ జూనియర్తో బాటు, ప్లేటోనీ, రోబ్స్ స్పియర్నీ, మాక్స్ ముల్లర్నీ, వివేకానందనీ చదువుతూండేది. కానీ, పిల్లలు హిందూ దేవుళ్ల మీద అల్లిన భక్తిపూరితమైన కీర్తనలని నేర్చుకోవడమేగాక, వాటిని పాడడానికి కూడా అతనితో బాటు గుళ్లకి వచ్చారు. వాళ్ల వెనకే నటాషా కూడా వచ్చేది. తేడా అల్లా, ఆ పాడడం ముందో, వెనుకోగానీ అతనొక్కడే ఆ దేవుళ్లకి దణ్ణం పెట్టింది.

ఆలోచనల్లో పడి సర్వీస్‌లో మొదటి ప్రార్థనకి మురళి యాంత్రికంగా లేచి నిలుచుని, అయిన తరువాత కూర్చున్నాడుగానీ, పాస్టర్ పలికిన మొదటి వాక్యాలు అతణ్ణి ఈ లోకంలోకి తీసుకొచ్చాయి. చేతికిచ్చిన ప్రోగ్రాం కాపీలో మూడవ పేజీలో మొదటి పేరాలో వున్న వాక్యాలు అవి.

"We gather in the name of Jesus to worship, to proclaim Christ crucified and risen, to remember before God our brother David, to give thanks for his life, to commend him for our merciful redeemer, and to comfort one another in our grief."

అతను మాట్లాడుతుండగానే మురళి తన చేతిలో వున్న ప్రోగ్రాంలో మొదటి వాక్యంలో inతో మొదలుపెట్టి తరువాత వచ్చిన పన్నెండు పదాలనీ అండర్‌లైన్ చేశాడు. ఆ పదాలని తొలగించినా కూడా ఏం చెయ్యడానికి ఆ హాల్లో వాళ్లు సమావేశ మయ్యారో స్పష్టమవుతూనే వుంది.

Pastor కంటిన్యూ చేశారు. "Eternal God, maker of heaven and earth who formed us from the dust of the earth, who by your breath gave us life, we glorify you."

ఈ అనంత సృష్టికి కారకుడయిన విశ్వప్రకాశుని గూర్చే 'పెంజీకటి కావల ఎవ్వడేకాకృతి దాల్చున్' అని ఎవరో అన్నారని మురళికి గుర్తొచ్చింది.

ఇంకొక్క నిముషం కూడా కాకముందే, "Either He will shield you from suffering or He will give you unfailing strength to bear it," అన్న ఆయన వాక్యాలు, మొన్నీమధ్య whatsappలో ఎవరో షేర్ చేసిన తనికెళ్ల భరణిగారి ఉపన్యాసంలోని 'కష్టం వచ్చినప్పుడు భగవద్గీత చదివితే కష్టం పోతుందని కాదు, ఆ కష్టాన్ని తట్టుకునే శక్తి వస్తుందని!' అన్న వాక్యాన్ని మురళికి గుర్తుకు తెచ్చాయి. భిన్నంగా కనిపిస్తున్న ఈ రెండు మతాల సమన్వయాన్ని అతను ఎవరితోనయినా పంచుకోగలిగితే అది ఒక్క నటాషాతోనే. 'ఇఫ్ ఓన్లీ షి న్యూ హౌ మచ్ ఐ మిస్ హర్! ఐ స్టిల్ లవ్ హర్!!' అనుకుని అతను నిట్టూర్చాడు.

డేవిడ్ జీవితాన్ని గుర్తు చేసుకుని గర్వపడేటందుకు అతని హైస్కూల్ క్లాస్ మేటు, అతనితో బాటే వియత్నాం యుద్ధంలో పాల్గొని ఒక చేతిని పోగొట్టుకున్న దాదాపు జీవిత కాలపు స్నేహితుడు, క్రిస్టఫర్ ముందుకొచ్చాడు. దుఃఖం గొంతుని నొక్కేస్తుండగా కష్టపడుతూ మాట్లాడాడు. శ్రీకృష్ణుని నిర్యాణ వార్తని అర్జునుడు అంత దుఃఖంతో ధర్మరాజుకు తెలియపరచి వుంటాడా అని మురళికి అనిపించింది. వాళ్ల స్నేహంలోని మధుర ఘట్టాల్లో ఒకదాన్ని పంచుకుని, డేవిడ్ తన భార్య గూర్చి ఎంత గొప్పగా చెప్పేవాడోననీ, ఆమె అతని జీవితంలో ఎంత వెలుగుని నింపిందోననీ అంతులేని సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేసేవాడనీ క్రిస్టఫర్ చెప్పాడు. కాత్యా కర్చీఫ్‌తో కళ్ల వెంబడి కారుతున్న నీళ్లని తుడుచుకుంటూ మురళి భుజం మీదకు వాలింది.

అతని తరువాత డేవిడ్ కూతురు సూసన్ మాట్లాడింది. ఎంత గొప్ప తండ్రిని పోగొట్టుకున్నదో మాటలని దుఃఖంలో ముంచి తీస్తూ చెప్పింది. తరువాత ఆమె తమ్ముడు జార్జ్ తండ్రి మీద ఒక జోక్‌తో నవ్వుతూ మొదలుపెట్టి, కొంచెంసేపట్లోనే గంభీరంగా మారి, గొంతు గద్గదమవుతూ, కళ్లల్లో నీళ్లు చిప్పిలుతుండగా ముగించాడు. తన మెమోరియల్ సర్వీసప్పుడు శ్యామ్‌కిగానీ, కాత్యాకిగానీ చెప్పడానికి ఇంత గొప్ప

విషయాలు ఏమీ వుండవు అని అనుకుంటూ మురళి నటాషా వైపు చూశాడు. ఆమె కూడా కళ్లనీళ్లని తుడుచుకుంటోంది.

నటాషాకే గనుక అవకాశమిచ్చి వుంటే మానవత్వానికి ప్రతీకగా డేవిడ్ని సజీవంగా అందరి ముందూ నిలబెట్టేది- వాళ్లకే కాక ఆ నైబర్‌హుడ్‌లో కనీసం సగంమందికి ఒక మరువలేని సంఘటనని గుర్తుచేసి.

హరికేన్ కట్రీనా బాధితులైన నటాషా అన్నదమ్ముల, అక్కచెల్లెళ్ల కుటుంబాలు మురళి-నటాషాల నాలుగు బెడ్రూములున్న సింగిల్ ఫ్యామిలీ హౌస్‌లో కొంతకాలం సర్దుకుని వున్నప్పుడు వాళ్ల కోసం రెండు పాత కార్లని కొన్నది నటాషా. దానివల్ల వాళ్లు చుట్టుపక్కల చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలని వెదుక్కోవడానికి వీలయింది. అయితే, ఈ కార్లని వాళ్ల యింటి డ్రైవ్ వేలో పార్క్ చెయ్యడానికి కుదరక రోడ్డు పక్కన పార్క్ చెయ్యవలసి వచ్చేది. అందరికీ రెండు కార్లు పట్టే గరాజ్‌లున్నప్పుడు రోడ్డు మీద అసలు కార్లు ఎందుకు పార్క్ చెయ్యాలన్న అభిప్రాయం వున్నవాడు ఆ రోడ్డుని ఫేస్ చేస్తూ వుండే ఒక యింటి ఓనర్ జెఫ్రీ. అందుకని తన యింటి ముందర, పబ్లిక్ రోడ్డు మీద అయినా సరే, వేరే వాళ్ల కార్లుండడాన్ని సహించలేదు. హోమ్ ఓనర్స్ అసోసియేషన్ మీటింగ్‌లో చర్చకు పెట్టాడు. ఆ వార్త తెలిసి, మురళి, నటాషా తమని తాము డిఫెండ్ చేసుకోవడానికి వెళ్లారు. ఆ నైబర్‌హుడ్‌లోని వాళ్ల రంగులో తాము లేకపోవడం అసలు కారణమని మురళి నమ్మకం. నటాషాకి అనుమానమో, నమ్మకమో ఏదయినా వుంటే ఆమె దాన్ని అతనితో పంచుకోలేదు.

''మన రోడ్డు మీద ఈమధ్య తుక్కు కార్లని పార్క్ చెయ్యడం మొదలయింది. దానితోబాటే, ఒక యింట్లో అసలు ఎంతమంది వుంటున్నారో కూడా తెలియకుండా పోతోంది. నాకు కనిపించినంత వరకూ కనీసం ఐదుగురు మగవాళ్లూ, నలుగురు ఆడవాళ్లూ, ఆరేడుగురు పిల్లలూ ఆ యింట్లోకి వచ్చి వెడుతున్నారు. నేను చూడనప్పుడు ఎంతమంది వచ్చి వెడుతున్నారో గాడ్ ఓన్లీ నోస్! ఈ పరిస్థితి మన హోమ్ ఓనర్స్ రూల్స్‌కి వ్యతిరేకం. ఈ విషయాన్ని పట్టించుకోకుండా ఈ బోర్డు ఏం చేస్తోంది?'' అని జెఫ్రీ ఆ బోర్డుని తీవ్రంగా ప్రశ్నించాడు.

ప్రెసిడెంట్ తమని సంజాయిషీ అడుగుతాడు, అప్పుడు మాట్లాడదామని మురళి అనుకుంటుండగానే డేవిడ్ గొంతు విని అతనివైపు చూశారందరూ.

''ఈ ప్రపంచంలోని అత్యంత సంపన్న దేశాల్లో మొదటిస్థానంలో వున్న మనం, హరికేన్ కట్రీనా వల్ల ప్రపంచంలోని అతి బీద దేశాల్లో కూడా అనుభవించనంతటి అధ్వాన్న పరిస్థితుల్లో న్యూ ఆర్లీన్స్ ప్రజలు విలవిల్లాడడాన్ని ప్రత్యక్షంగా టీవీలో చూశాం. ఏ ప్రకృతి వైపరీత్యం వల్లనయినాగానీ అమెరికన్లు కట్టుబట్టలతో మాత్రం

మిగలడాన్ని మనమెవరం ఊహించలేం. కానీ, ఆ అనుభవం నటాషా బంధువులని కొత్తగా వేసిన తారు రోడ్డు మీద కాలుపెట్టినప్పుడు అంటుకున్న తారులా పట్టుకుని వదలకుండా పీడిస్తోంది. ఎక్కడో భూకంపం వచ్చిందనీ, బంగ్లాదేశ్‌లో మళ్లీ వరదలు వచ్చాయని మనం విరాళాలనిస్తూంటాం- వాళ్లెవరో మనకు తెలియకపోయినాగానీ. నటాషా మనకు నైబర్ కనుక ఆమె అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్లు మనకూ కావలసిన వాళ్లే. మనమే వాళ్ల పరిస్థితిలో వుంటే మనకెలాంటి సహాయం కావాలనుకుంటాం? Do unto others as you would have them do unto you అన్నాడు జీసస్. వాళ్లకి విరాళంగా నేను ఈ వెయ్యి డాలర్ల చెక్కునిస్తున్నాను. మీలో ఎవరయినా కూడా వాళ్లకు సహాయం చెయ్యగలిగితే నేను సంతోషిస్తాను. అలా చెయ్యలేని పక్షంలో వాళ్ల చేత ఒక జాజ్ కాన్సర్ట్ ఏర్పాటు చేసి ప్రొసీడ్స్‌ని వాళ్లకిద్దాం. నటాషా బ్రదర్స్‌లో ఒకళ్లు శాక్సఫోన్ వాయిస్తే, ఇంకొకళ్లు డ్రమ్స్ వాయిస్తారు. బ్రదరిన్లా పియానో వాయిస్తాడు. దే ఆర్ గుడ్ మ్యుజీషియెన్స్ హూ ప్లేడ్ ఇన్ న్యూ ఆర్లీన్స్ జాజ్ బార్స్. లెట్స్ హెల్ప్ దెమ్!'' అన్నాడు డేవిడ్.

ఇల్లు పీకి పందిరేద్దామని ఊగిపోతూ వచ్చిన జెఫ్రీని కాలి కింద చీమలాగా నలిపేశాడు - ఏ ఆయుధంతోనూ కాక మలినం లేని మానవత్వంతో. పైగా, ఆ క్రిస్మస్ బ్రేక్‌లో ఇంట్లో అల్లుడూ, కోడలూ, మనవళ్లూ, మనవరాళ్లూ వున్నప్పుడు డేవిడ్ తన బేస్‌మెంట్‌లో ఆ జాజ్ ప్రోగ్రాం అరేంజ్ చేసి అది బెస్ట్ క్రిస్మస్ ఎవర్! అని చెప్పాడు. ఆ క్రిస్మస్ గూర్చి నటాషా, మురళి గూడా చాలాసార్లు మాట్లాడుకున్నారు.

❖

పాస్టర్ ప్రోగ్రాంలో వున్న Psalm 23ని చదవడం మొదలుపెట్టారు. "The Lord is my shepherd: I shall not want. He maketh me to lie down in green pastures: He leadeth me in the path of righteousness for his namesake." ఆ చివరి లైన్ శ్యామ్ నేర్చుకున్న, 'నిత్య-అనిత్యములను బోధించి, కృత్య-అకృత్యములను తెలిపించి,' అంటూ సాగిన 'పట్టి విడువరాదు, నా చెయి,' అన్న త్యాగరాజ కీర్తన అర్థాన్ని స్ఫురింపజేస్తోందని మురళి గుర్తించాడు.

పాతికేళ్ల క్రితం నటాషా వేసిన, 'నువ్వు ప్రాక్టీసింగ్ హిందూవి కదా, హిందూయిజం అంటే ఏమిటో చెప్పలేవా?' అన్న ప్రశ్నకు గత అయిదేళ్లల్లో పోగుచేసుకున్న జ్ఞానాన్ని రంగరించి తనిప్పుడు జవాబు చెప్పగలననుకున్నాడు మురళి. అయినా అలా చెప్పాలంటే ముందు నటాషా అతనితో మాట్లాడాలి గదా!

మెమోరియల్ సర్వీస్ అయిన తరువాత పక్కన హాల్లో డేవిడ్ కుటుంబ సభ్యులు అక్కడకు వచ్చిన వాళ్ల పరామర్శలనీ, సంతాపాన్నీ అందుకున్నారు. అలా

వాళ్లని కలవడానికి ఏర్పాటయిన లైన్‌లో నటాషా, శ్యామ్ తనకీ, కాత్యాకీ పదిమంది ముందర లైన్‌లో ఉన్నారని మురళి గుర్తించాడు.

ప్రోగ్రాంలో చదివిన, పాస్టర్ కంఠంలో వెలువడిన భావాలు మురళికి తను విన్న ప్రవచనాల్లోని కొన్ని వాక్యాలతో, భావాలతో, భాష్యాలతో- అతణ్ణి బాగా ఆకట్టు కున్న వాటితో సమన్వయం చెందడానికి ప్రయత్నించాయి. “నేను నా చుట్టుపక్కల వున్న మనుషుల, జంతువుల బాగు కోరుకుంటున్నాను... ఆ పరబ్రహ్మం నిరాకారమై నది, నిర్మలమైనది, నిత్యమైనది... సదసద్రూపిణి సత్+అసత్+రూపిణి ఉన్నదీ, లేనిదీ అయిన రూపంగలది సృష్టికర్త అయిన బ్రహ్మని సృష్టించేది, ఆ బ్రహ్మని అంతం చేసేది, మళ్లీ అలాంటి బ్రహ్మని సృష్టించేదీ... పరమాణువంత చిన్నదీ, ఈ అనంత విశ్వం నిండా వ్యాపించినదీ, ఈ విశ్వంలో భాగమయినదీ, ఈ విశ్వానికి వెలుపల వుండి దాన్ని సృష్టించేదీ... ఒక సూర్యుండు సమస్త జీవులకు తానొక్కొక్కడై తోచు...

‘అడుగడున గుడి వుంది, అందరిలో గుడి వుంది... ఆ గుడిలో దీపముంది, అదియే దైవం,’ అన్న కృష్ణశాస్త్రిగారి పాట-

గుడి కాకపోతే చర్చ్. లేకపోతే మాస్క్. అసలీ దీపానికి సహజంగా వుండే చిన్న గూడు తప్ప వేరే కట్టడమెందుకు? చిచ్చు పెట్టడానికి కొరివి కావాలిగానీ చీకటిని పారద్రోలడానికి చిన్న దీపం చాలదూ? అందరిలో దైవముంటుందన్న అభిప్రాయాన్ని ఆచరణలో అతనికి గుర్తుండేలా తెలియజేసిందెప్పుడో మురళికి గుర్తొచ్చింది. అది, శ్యామ్ తమిళియన్ సంగీతం టీచర్- వాడు ఆయనకు చేసిన నమస్కారానికి ప్రతి నమస్కారం చేసినప్పుడు. అదేమిటండీ, మీరు వాణ్ణి ఆశీర్వదించకుండా అలా చేతులు జోడిస్తారేమిటి అని మురళి అడిగాడు. ఆయన వాడిలోని దేవుడికి నమస్కరిస్తున్నానని జవాబిచ్చారు. అప్పుడంతగా పట్టించుకోలేదుగానీ, ఇప్పుడు మనుషులు దేవుడి గూర్చిన జిజ్ఞాసలో, రూపం గూర్చిన ఆలోచనలో మునిగిపోయి, తత్త్వం గూర్చిన చింతనకి దూరమవుతున్న సంగతి గమనించరెందుకని? అని మురళికి అనిపించింది.

ఈ విషయం అన్నమయ్యకి ఎరుకే! ‘తలతురు నిను వేదాంతులు పరబ్రహ్మం బనుచు,’ అని అన్నాడు గదా, ‘ఎంత మాత్రమున’ అన్న కీర్తనలో!

త్యాగరాజు మాత్రం? ‘శివుడవో, మాధవుడవో, కమలభవుడవో, పరబ్రహ్మ మవో,’ అన్నాడు మరి, ‘ఎవరని నిర్ణయించిరిరా’ అన్న కీర్తనలో.

“‘సహస్ర శీర్షా పురుషః’ అంటే ఆ సత్యప్రకాశునికి వెయ్యి తలలున్నయ్యని కాదు! ఇక్కడ వెయ్యి అంటే లెక్కలేనన్ని అని అర్థం. అంటే, ఈ క్షణాన ఈ సభలో కూర్చున్న మీ అందరి రూపాల్లో దేవుడున్నాడనీ, నా మాటలు విని ఆనందిస్తున్నాడనీ, నన్ను ఆశీర్వదిస్తున్నాడనీ అనుకుంటే నాకెంత ఆనందంగా వుంటుంది? అందుకే,

రుద్రంలో అన్నట్టుగా నమస్తిష్ఠభ్యః అంటే వచ్చి కూర్చున్న వాళ్లల్లోని దేవుడికి నమస్క రిస్తున్నాను!'' అన్న షణ్ముఖశర్మగారి వాక్యాలు కూడా మురళికి గుర్తొచ్చాయి.

ఎప్పుడో మాస్టర్స్ డిగ్రీ చెయ్యడానికి అమెరికాకి రాకముందు విన్న కృష్ణశాస్త్రి గారి పాట దగ్గర్నుంచీ గత అయిదేళ్లల్లో విన్న ప్రవచనాల్లోని విషయాలదాకా గుర్తుండడమే గాక అవి సీక్వెన్స్‌లో అమరే పేకముక్కల్లాగా అలా వరుసలో జ్ఞాపకం రావడం మురళికి ఆశ్చర్యమనిపించింది. అవన్నీ కలిపి కొంత జ్ఞానాన్నిచ్చిన భావన అతనికి కలిగింది. తనలాగా కొంచెం జ్ఞానాన్ని పోగుచేసుకున్న వాళ్లనేమంటారోనన్న ప్రశ్న అతని మదిలో చోటుచేసుకుంది. 'సర్వజ్ఞుడు' అంటే అన్నీ తెలిసినవాడని గుర్తుంది గనుక తనకది వర్తించదని మురళి గుర్తించాడు. కొంచెం జ్ఞానం వున్నవాణ్ణే మంటారోనని ఆలోచించాడు. 'కొంచెం-జ్ఞుడు' అన్న పదం ఎక్కడా వినలేదనిపించి నచ్చలేదతనికి. 'కొంచెం'కి పర్యాయ పదాలని గూర్చి ఆలోచిస్తూ, 'అయామ్ ఫర్గెటింగ్ మై మదర్ టంగ్! ' అనుకుని స్మార్ట్ ఫోన్ సహాయంతో ఆన్‌లైన్ డిక్షనరీని ఆశ్రయించితే 'స్వల్పం' అన్న పదం అతనికి దొరికింది. 'స్వల్పజ్ఞుడు' అన్న పదం వినడానికి బానే వున్నదనుకుని చిన్న నవ్వు నవ్వబోయి అప్పటికి డేవిడ్ భార్యని పరామర్శించడానికి తన వంతు రావడంతో దాన్ని పెదవి వెనకాలే నిలిపేశాడు. డేవిడ్ భార్యనీ, పిల్లలనీ పలకరిస్తున్నప్పుడు మురళి కళ్లు చెమర్చాయి.

బయటకు వచ్చి పార్కింగ్ లాట్లోకి అడుగు పెట్టిన తరువాత నటాషా, శ్యామ్ అక్కడ కాత్యా కోసం వెయిట్ చేస్తూ కనిపించారు. "నువ్వెలా వెనక్కు వెడతావ్?" అని తండ్రి నడిగింది కాత్యా.

"రామయ్యకి ఫోన్ చేస్తే వచ్చి తీసుకెడతాడు. అతను బిజీగా వుంటే ఊబర్ వుండనే వుంది," మురళి జవాబిచ్చాడు.

అతనికి కారు లేదని ఆ ముగ్గురికీ గుర్తే. నటాషా వుంటున్న ఇంటికి సమ్మర్‌లో లాన్ కట్ చెయ్యడానికీ, నవంబర్‌లో రాలిపడిన ఆకులని పోగెత్తడానికీ వెళ్లినప్పుడు రామయ్య అతన్నక్కడ దింపి వెడితే, కాత్యా అక్కడుంటే మాత్రం మురళిని తన అపార్ట్ మెంట్‌కి జేర్చేది.

తన జ్ఞానసముపార్జనలో నటాషా పాత్రని మురళి మరచిపోలేదు. ముందు ఆమెలోని దేవుడికి దూరంనించీ మాత్రమే నమస్కారం పెడదామనుకున్నాడుగానీ, అది ఆ దేవుడు చూస్తుండగా పెడితే పుణ్యమూ, పురుషార్థమూను అని గుర్తించి కాత్యాతో కలిసి ఆమె దగ్గరకు వెళ్లాడు. ఆ పరిణామం నటాషాకేగాక వెంట నడుస్తున్న కాత్యాకి కూడా ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది.

అతను నటాషాకి రెండడుగుల దూరంలో నిలబడి, "యు డిడ్ ఎ గ్రేట్ ఫేవర్ ఫర్ మి బై త్రోయింగ్ మి అవుట్ ఫైవ్ యియర్స్ బాక్, థాంక్యూ!" అన్నాడు ఆ చివరి పదం దగ్గర దగ్గర కొచ్చేటప్పటికి చేతులు జోడించి.

ప్రతి ఒక్కరిలోనూ దేవుడున్నాడని నమ్మినాగానీ, ఎవరి దగ్గరికయినా వెళ్లి, 'నీకు నమస్కరిస్తున్నాను,' అనికాక "నీలోని దేవుడికి నమస్కరిస్తున్నాను,' అంటే ఎలాంటి రెస్పాన్స్ వస్తుందో అతనికి ఎరుకే. ఆ లోనున్న దేవుడికి కూడా కోపమొస్తుంది - వ్యక్తమవుతున్న నా రూపాన్నీ, గుణాన్నీ గుర్తించవెందుకని అని. అప్పుడా కోపాన్ని ఆ వ్యక్తిద్వారా తెలియపరుస్తాడు. ఇక్కడ నటాషాకి తెలిపిన కృతజ్ఞత ఆ దేవుడికి తప్పకుండా చేరుతుందని మురళి నమ్మాడు. వెలిబుచ్చిన అతని భావాలు నచ్చితే అది వ్యక్తమయేది కూడా నటాషా ద్వారానే కదా! అయితే, అది అంత త్వరగా జరిగేది కాదని అతని నమ్మకం. కోపమొచ్చినంత త్వరగా ప్రసన్నత చేకూరదు గదా మరి!

నటాషాకి ఆశ్చర్యమేసిందని ఆమె మొహంలోని భావాలు తెలిపాయి. మురళి మాటల్లో అపాలజీ వినబడలేదే అన్న సందేహం ఆ భావాల్లో ఒకటని అతని నమ్మకం. 'దుక్కిన భూమిలోనే విత్తనం మొలిచినట్లుగా వినడానికి సిద్ధంగా వున్నప్పుడే గదా అపాలజీకి ఫలితం లభించేది!' అని అతనికి అనిపించడం తప్పు కాదని ఎవరయినా అంటారు. ఒక వాక్యానికి మించి అతని వద్ద నుంచీ ఏమయినా వినడానికి నటాషా సిద్ధంగా వున్నదో, లేదో మురళికి తెలియదు గదా! అందుకే ధన్యవాదంతో మొదలు పెట్టాడు, అంతటితోనే ఆపేశాడు.

ఆమె ఆ సందిగ్ధంలో వుండగానే మురళి శ్యామ్ వైపు తిరిగి అన్నాడు- "హేయ్ శామ్! నువ్వు నీ బాండ్‌తో మొదటి సీడీని రిలీజ్ చెయ్యబోతున్నందుకు కంగ్రాచ్యులేషన్స్! హోప్ యూ విల్ బి ది నెక్స్ట్ బీటిల్స్!" వాళ్లు మురళి యుగంవాళ్లేగానీ, ఎంత కుర్రాళ్లయినాగానీ, మ్యూజిక్‌తో పరిచయం వున్నవాళ్లకి బీటిల్స్ ఎవరో తెలియక పోరు.

మురళి, కాత్యా భుజంమీద చెయివేసి దగ్గరకు తీసుకుని నుదుటి మీద ముద్దుపెట్టుకుని అన్నాడు- "కాట్యా! నీ డాన్స్ వీడియోలని చూశాను. కెనెడీ సెంటర్‌లో నిన్ను నట్‌క్రాకర్లో చూడాలనుంది. మేబి యు విల్ బి ది మోస్ట్ ఫేమస్ కోరియాగ్రఫర్ అండ్ కంపోసర్ వన్ డే," అని శ్యామ్ వైపూ, కాత్యా వైపూ చూపిస్తూ అన్నాడు- "అండ్ ఐ విల్ బి నోన్ యాజ్ యువర్ డాడ్! ఆల్ ది బెస్ట్!!"

వాళ్లు అతనికి ఏం జవాబివ్వాలన్న సందిగ్ధంలో వుండగానే పాలిటీషియన్లలాగే వాళ్లు పట్టించుకున్నా లేకపోయినా మురళి బై చెబుతూ గాల్లో చేతిని పైకెత్తి

వూపి, వెనక్కు తిరిగి వాళ్ల నుండి దూరంగా నడుస్తూ జేబులోంచి ఫోన్ తీశాడు రామయ్యకు కాల్ చెయ్యడానికి.

ఆ ముగ్గురితో మాట్లాడిన మూడు వాక్యాలతో అతనిలోని మార్పుమీద వాళ్లకి ఏమయినా నమ్మకం కుదరడానికి ఆస్కారం తక్కువ అని మురళికి తెలుసుగానీ, చొచ్చుకొచ్చిన ఒక కిరణం మబ్బు వెనుక దాగిన ప్రేమ అనే సూర్యుని వునికిని గూర్చిన ఆసక్తిని కలిగిస్తే మాత్రం, " 'డాడ్, వుయ్ కెన్ డ్రాప్ యూ ఆఫ్!' అంటూ కాత్యా గొంతు వినిపించాలి," అనుకున్నాడతను అలాగే ముందుకు అడుగేస్తూ.

కౌముది.నెట్ అంతర్జాల మాసపత్రిక
ఆగస్టు 2017

*

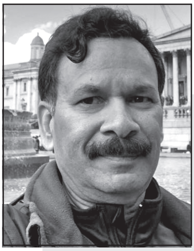

తాడికొండ కె. శివకుమార శర్మ పుట్టింది గుంటూరులో. వీరి మొదటి రచన నాటకం. మొదటి కథ రచన మాసపత్రికలో 2002లో అచ్చయ్యింది. యాభైకి పైగా కథలు, ఒక నవల రాశారు. విదేశ గమనే, స్వల్పజ్ఞుడు కథాసంపుటాలు వెలువరించారు. ఆరు నాటకాలు రాశారు, కొన్నిటికి దర్శకత్వం వహించారు. శాస్త్రీయ సంగీతం పట్ల ఆసక్తి. అమెరికాలోని వాషింగ్టన్ డి.సి.లో నివాసం.
Email: tksksarma@gmail.com